

Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών Εξειδίκευσης
του Τμήματος Ελληνικής Φιλολογίας του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης
σε συνεργασία με το
ΕΚΕΦΕ Δημόκριτος - Ινστιτούτο Πληροφορικής και Επικοινωνιών
με τίτλο: "Εξειδίκευση στις Τ.Π.Ε. και Ειδική Αγωγή - Ψυχοπαιδαγωγική της ένταξης"

**ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ
ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ ΣΕ ΜΑΘΗΤΗ ΜΕ ΕΙΔΙΚΗ ΓΛΩΣΣΙΚΗ ΔΙΑΤΑΡΑΧΗ-
ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ**

**INTERVENTION STUDY FOR THE DEVELOPMENT OF WRITING SKILLS IN
A STUDENT WITH SPECIFIC LANGUAGE IMPAIRMENT - CASE STUDY**

του

Πυργελάκου Χαράλαμπου

Μεταπτυχιακή διατριβή που υποβάλλεται
στην τριμελή επιτροπή για την απόκτηση του μεταπτυχιακού τίτλου του
Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών Εξειδίκευσης
του Τ.Ε.Φ. - Δ.Π.Θ. σε συνεργασία με το Ε.Κ.Ε.Φ.Ε. Δημόκριτος - Ινστιτούτο
Πληροφορικής και Επικοινωνιών
με τίτλο: "Εξειδίκευση στις Τ.Π.Ε. και Ειδική Αγωγή – Ψυχοπαιδαγωγική της
ένταξης"

Εγκεκριμένο από την τριμελή επιτροπή:

1η Επιβλέπουσα: Σταθοπούλου Αγάθη – Συνεργάτιδα-Ερευνήτρια Ι.Π.Τ. Ε.Κ.Ε.Φ.Ε.

"ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ"

2ος Επιβλέπων: Βέρδης Αθανάσιος – Επίκουρος Καθηγητής Παιδαγωγικού Δευτεροβάθμιας

Εκπαίδευσης – Ε.Κ.Π.Α.

3ος Επιβλέπων: Λουκέρης Διονύσιος – Συνεργαζόμενος-Ερευνητής Ι.Π.Τ. Ε.Κ.Ε.Φ.Ε.

"ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ"

Κομοτηνή/Αθήνα

2020

Περίληψη

Σκοπός της παρούσας ερευνητικής μελέτης είναι να παρουσιάσει τεχνικές παρέμβασης για την ανάπτυξη δεξιοτήτων παραγωγής γραπτού κειμένου σε μαθητή με Ειδική Γλωσσική Διαταραχή. Αρχικά, ο συγγραφέας πραγματοποίησε εκτενή έρευνα για τη φύση και τα επιμέρους χαρακτηριστικά της διαταραχής. Όλα αυτά τα στοιχεία αποτυπώνονται στο πρώτο μέρος της εργασίας, που αποτελεί και το θεωρητικό υπόβαθρο της εργασίας. Στη συνέχεια, παρουσιάζεται αναλυτικά ο σκοπός της έρευνας, το δείγμα (μαθητής Β΄ τάξης Γυμνασίου), οι ερευνητικές υποθέσεις, το εργαλείο που χρησιμοποιήθηκε για την αξιολόγηση τους μαθητή, η διαδικασία της έρευνας και το Εξατομικευμένο Πρόγραμμα Παρέμβασης που σχεδιάστηκε για τις ανάγκες της εργασίας. Η μέθοδος παρέμβασης που εφαρμόστηκε στην έρευνα βασίζεται στα στάδια «προγραφής», «συγγραφής» και «μεταγραφής» που αρχικού κειμένου, τα οποία αναλύονται εκτενώς, όπως και οι επιμέρους τεχνικές που χρησιμοποιήθηκαν. Στην συνέχεια, παρατίθενται αναλυτικά τα αποτελέσματα της αρχικής αξιολόγησης του γραπτού κειμένου του μαθητή καθώς και η απόδοσή του σε γραπτό κείμενο έπειτα την εφαρμογή του προγράμματος. Η ερμηνεία των αποτελεσμάτων κατέδειξε την ανταπόκριση του μαθητή στο πρόγραμμα παρέμβασης. Τέλος, αναλύονται τα συμπεράσματα της όλης ερευνητικής απόπειρας και παρουσιάζονται προτάσεις για περαιτέρω έρευνα.

Λέξεις κλειδιά: Ειδική Γλωσσική Διαταραχή, Μαθησιακές Δυσκολίες, παραγωγή γραπτού λόγου, στρατηγικές παρέμβασης, αξιολόγηση

Βιβλιογραφία

- Alloway, T. P., Tewolde, F., Skipper, D., & Hijar, D. (2017, Ιούνιος). Can you spell dyslexia without SLI? Comparing the cognitive profiles of dyslexia and specific language impairment and their roles in learning. *Research in Developmental Disabilities, 65*, σσ. 97-102.
- Anderson, A. (2010, Οκτώβριος 20). Linguistic specificity through literate language use in preschool-age children with specific language impairment and typical language. *Child Language Teaching and Therapy, 27*(1), σσ. 109-123.
- Barry, J. G., Hardiman, M. J., Line, E., White, K. B., Yasin, I., & Bishop, D. (2008, Ιανουάριος). Duration of auditory sensory memory in parents of children with SLI: a mismatch negativity study. *Brain and Language, 104*(1), σσ. 75-88.
- Barry, J., Yasin, I., & Bishop, D. (2007, Φεβρουάριος 26). Heritable risk factors associated with language impairments. *Genes, Brain and Behavior, 6*(1), σσ. 66-76.
- Bishop, D. (2000, Ιανουάριος). *ResearchGate*. Ανάκτηση Σεπτέμβριος 9, 2020, από www.researchgate.net:
https://www.researchgate.net/publication/215626835_Speech_and_Language_Impairments_in_Children_Causes_Characteristics_Intervention_and_Outcome
- Bishop, D. (2001, Φεβρουάριος 7). Genetic Influences on Language Impairment and Literacy Problems in Children: Same or Different? *Journal of Child Psychology and Psychiatry, 42*(2), σσ. 189-198.
- Bishop, D. (2002, Ιούλιος-Αύγουστος). The role of genes in the etiology of specific language impairment. *Journal of Communication Disorders, 35*(4), σσ. 311-328.
- Bishop, D. (2009, Ιούνιος 17). Specific language impairment as a language learning disability. *Child Language Teaching and Therapy, 25*(2), σσ. 163–165.
- Bishop, D. (2014, Ιούλιος-Αύγουστος). Ten questions about terminology for children with unexplained language problems. *International Journal of Language & Communication Disorders, 49*(4), σσ. 381–415.
- Bishop, D., & Hayiou-Thomas, M. E. (2007, Σεπτέμβριος 12). Heritability of specific language impairment depends on diagnostic criteria. *Genes, Brain and Behavior, σσ. 365–372*.
- Brookman-Byrne, A. (2016, Ιούνιος). *ResearchGate*. Ανάκτηση Σεπτέμβριος 9, 2020, από <https://www.researchgate.net/>:
https://www.researchgate.net/publication/306018149_The_Genetics_of_Language_Disorders
- Caplan, D. (2002). Language Disorders. Στο V. Ramachandran, *Encyclopedia of the Human Brain* (Τόμ. 2, σσ. 645-655). Cambridge, Massachusetts: Academic Press.
- Chianese, G. (2012). Assessment for learning: a way to improve continuously. *46*, σσ. 2927–2931.

- Conti-Ramsden, G., & Durkin, K. (2016, Μάιος 3). What Factors Influence Language Impairment? Considering Resilience as well as Risk. *Folia Phoniatrica et Logopaedica*, 67(6), σσ. 293-299.
- Conti-Ramsden, G., & Botting, N. (2006). Specific Language Impairment. Στο K. Brown, *Encyclopedia of Language & Linguistics (Second Edition)* (σσ. 629-632). Elsevier Science.
- Courtenay, F. N., Bruce, T. J., & Bishop, D. (2008). Κατανοώντας τις αναπτυξιακές διαταραχές. Από την θεωρία στην πράξη. (Α. Μ. Ράλλη, Ο. Παληκαρά, Επιμ., & Μ. Κουλεντιανού, Μεταφρ.) Αθήνα: Gutenberg.
- Crossley, S. A., Muldner, K., & McNamara, D. S. (2016, Ιούλιος 1). Idea Generation in Student Writing: Computational Assessments and Links to Successful Writing. *Written Communication*, 33(3), σσ. 328–354.
- Crossley, S. A., Roscoe, R., & McNamara, D. S. (2014, Απρίλιος 1). What Is Successful Writing? An Investigation Into the Multiple Ways Writers Can Write Successful Essays. *Written Communication*, 31(2), σσ. 184–214.
- Crossley, S. A., Weston, J. L., McLain Sullivan, S. T., & McNamara, D. S. (2011, Ιούλιος 1). The Development of Writing Proficiency as a Function of Grade Level: A Linguistic Analysis. *Written Communication*, 28(3), σσ. 282-311.
- Deacon, S., Cleave, P. L., Baylis, J., Fraser, J., Ingram, E., & Perlmutter, S. (2013). The Representation of Roots in the Spelling of Children With Specific Language Impairment. *Journal of Learning Disabilities*, 47(1), σσ. 13-21.
- Durkin, K., & Conti-Ramsden, G. (2010, Ιούνιος 1). Young people with specific language impairment: A review of social and emotional functioning in adolescence. *Child Language Teaching and Therapy*, 26(2), σσ. 105–121.
- Durkin, K., Fraser, J., & Conti-Ramsden, G. (2012, Φεβρουάριος 1). School-Age Prework Experiences of Young People With a History of Specific Language Impairment. *The Journal of Special Education*, 45(4), σσ. 194–202.
- Friedmann, N., & Novogrodsky, R. (2008, Ιανουάριος). Subtypes of SLI: SySLI, PhoSLI, LeSLI, and PraSLI. *Language acquisition and development*, σσ. 205-217. Ανάκτηση Σεπτέμβριος 9, 2020, από www.researchgate.net:
https://www.researchgate.net/publication/284071236_Subtypes_of_SLI_SySLI_PhSLI_LeSLI_and_PraSLI
- Frunza, V. (2014, Φεβρουάριος 21). Advantages and barriers of formative assessment in the teaching-learning activity. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 114, σσ. 452-455.
- Grace Kim, Y.-S., Gatlin, B., Al Otaiba, S., & Wanzek, J. (2018, Ιουλίου 1). Theorization and an Empirical Investigation of the Component-Based and Developmental Text Writing Fluency Construct. *Journal of Learning Disabilities*, 51(4), σσ. 320-335.

- Helland, W., Helland, T., & Heimann, M. (2012, Απριλίου 27). Language Profiles and Mental Health Problems in Children With Specific Language Impairment and Children With ADHD. *Journal of Attention Disorders Problems*, 18(3), σσ. 226–235.
- Heward, W. L. (2011). *Παιδιά με Ειδικές Ανάγκες. Μία Εισαγωγή στην Ειδική Εκπαίδευση* (2η Έκδοση εκδ.). (Α. Δαβάζογλου, Κ. Κόκκινος, Επιμ., & Χ. Λυμπεροπούλου, Μεταφρ.) Αθήνα: Εκδόσεις Τόπος.
- Kateri, L., Revithiadou, A., & Varlokosta, S. (2015, Μάρτιος 24). *ResearchGate*. Ανάκτηση Σεπτέμβριος 9, 2020, από www.researchgate.net:
https://www.researchgate.net/publication/252820966_Multiple_partially_ordered_grammars_A_case_study_from_Greek_SLI
- Kim, A.-H., Vaughn, S., Klingner, J. K., Woodruff, A. L., Reutebuch, C., & Kouzekanani, K. (2006, July/August). Improving the Reading Comprehension of Middle School Students With Disabilities Through Computer-Assisted Collaborative Strategic Reading. *Remedial and Special Education*, 27(4), σσ. 235–249.
- Krishnan, S., Watkins, K., & Bishop, D. (2016, Σεπτέμβριος). Neurobiological Basis of Language Learning Difficulties. *Trends in Cognitive Sciences*, 20(9), σσ. 701-714.
- Leonard, L. B. (2014). *Children with Specific Language Impairment* (2η Έκδοση εκδ.). Cambridge: The MIT Press.
- Leonard, L. B. (2016). Noun-related morphosyntactic difficulties in specific language impairment across languages. *First Language*, 36(1), σσ. 3-29.
- Maggio, V., Grañana, N. E., Richaudeau, A., Torres, S., Giannotti, A., & Suburo, A. M. (2014, Φεβρουάριος 1). Behavior Problems in Children With Specific Language Impairment. *Journal of Child Neurology*, 29(2), σσ. 194–202.
- McArthur, G. M., & Bishop, D. (2010, Μάιος 13). *Taylor and Francis Online*. Ανάκτηση από <https://www.tandfonline.com/loi/pcgn20>:
<https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/02643290342000087>
- McNamara, D. S., Crossley, S. A., & McCarthy, P. M. (2010, Ιανουαρίου 1). Linguistic Features of Writing Quality. *Written Communication*, 27(1), σσ. 57-86.
- Mennen, I., & Okalidou, A. (2007). Acquisition of Greek phonology: an overview. Στο S. McLeod, *The International Guide to Speech Acquisition*. Clifton Park, NY: Thomson Delmar Publishing.
- Moon, T. (2005). *The role of assessment in differentiation*. Theory Into Practice.
- Mukhtar, M. I., & Ahmad, J. (2015, 24 Αυγούστου). Assessment for Learning: Practice in TVET. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, σσ. 119-126.

- Nicoliello, A., MGuerreiro, M., & Hage, S. (2014, Απρίλιος 1). Deficit in Phonological Working Memory: A Psycholinguistic Marker in Portuguese Speaking Children with Specific Language Impairment? *Psychology*(5), σσ. 380-388.
- Papadopoulou, K. (2000). *Phonological acquisition of Modern Greek. Unpublished BSc Honours dissertation.* University of Newcastle upon Tyne.
- Parisse, C., & Maillart, C. (2009, Μάρτιος). Specific language impairment as systemic developmental disorders. *Journal of Neurolinguistics*, 22(2), σσ. 109-122.
- Plante, E., Boliek, C., Mahendra, N., Story, J., & Glaspey, K. (2001, Ιούνιος 13). Right hemisphere contribution to developmental language disorder Neuroanatomical and behavioral evidence. *Journal of Communication Disorders*(34), σσ. 415-436.
- Riches, N. G. (2013, Ιούνιος 1). Treating the passive in children with specific language impairment: A usage-based approach. *Child Language Teaching and Therapy*, 29(2), σσ. 155-169.
- Smith, A., Holden, K., Dwivedi, A., Dupont, B., & Lyons, M. (2014, Ιούλιος 1). Deletion of 16q24.1 Supports a Role for the ATP2C2 Gene in Specific Language Impairment. *Journal of Child Neurology*, 30(4), σσ. 517-521.
- Smith, S. (2007, Φεβρουάριος 26). Genes, language development, and language disorders. *Developmental Disabilities Research Reviews*, 13(1), σσ. 96-105.
- Snowling, M., Bishop, D., & Stothard, S. E. (2000, Ιούλιος). Is Preschool Language Impairment a Risk Factor for Dyslexia in Adolescence? *Journal of Child Psychology and Psychiatry*, 41(5), σσ. 587-600.
- Spanoudis, G. C., Papadopoulos, T. C., & Spyrou, S. (2019, Ιανουάριος-Φεβρουάριος). Specific Language Impairment and Reading Disability: Categorical Distinction or Continuum? *Journal of Learning Disabilities*, 52(1), σσ. 3–14.
- Staden, P., & Brown, D. (2009). Virtual reality and its role in removing the barriers that turn cognitive impairments into intellectual disability. *Virtual Reality*, 10(3), σσ. 241-252.
- Stanton Chapman, T., Chapman, D., Bainbridge, N., & Scott, K. (2002, Αυγούστου 5). Identification of early risk factors for language impairment. *Research in Developmental Disabilities*(23), σσ. 390-405.
- Stanton-Chapman, T. L., Justice, L. M., Skibbe, L. E., & Grant, S. L. (2007, Απρίλιος 1). Social and Behavioral Characteristics of Preschoolers With Specific Language Impairment. *Topics in Early Childhood Special Education*, 27(2), σσ. 98-109.
- Tallal, P., & Benasich, A. A. (2002, Σεπτέμβριος). Developmental language learning impairments. *Development and Psychopathology*, 14(3), σσ. 559-579.

- Talli, I., Sprenger-Charolles, L., & Stavrakaki, S. (2016, Φεβρουάριος-Μάρτιος). Specific language impairment and developmental dyslexia: What are the boundaries? Data from Greek children. *Research in Developmental Disabilities, 49-50*, σσ. 339-353.
- Tridane, M., Belaouad, S., Benmokhtar, S., Gourja, B., & Radid, M. (2015, Ιουλίου 25). The impact of formative assessment on the learning process and the unreliability of the mark for the summative evaluation. *Procedia - Social and Behavioral Sciences, 197*, σσ. 680-685.
- Uccelli, P., Dobbs, C. L., & Scott, J. (2013, Ιανουαρίου 1). Mastering Academic Language: Organization and Stance in the Persuasive Writing of High School Students. *Written Communication, 30*(1), σσ. 36-62.
- Ullman, M. T., & Pierpont, E. I. (2005). Specific Language Impairment is not Specific to Language: the Procedural Deficit Hypothesis. *Cortex, 41*(3), σσ. 399-433.
- Webster, R., & Shevell, M. (2004, Ιούλιος 1). Neurobiology of Specific Language Impairment. *Journal of Child Neurology, 19*(7), σσ. 471-481.
- Wiliam, D. (2011, Μάρτιος). What is assessment for learning? *Studies in Educational Evaluation, 37*(1), σσ. 3-14.
- Wood, C. L. (2020, Ιούλιος 3). Connective Use in Academic Writing by Students With Language Learning Disabilities From Diverse Linguistic Backgrounds. *Communication Disorders Quarterly, 00*(0), σσ. 1-10.
- Yell, M. L., & Drasgow, E. (2000, Ιανουάριος 1). Litigating a Free Appropriate Public Education: The Lovaas Hearings and Cases. *The Journal of Special Education, 33*(4), σσ. 205-214.
- Βασαρμίδου, Δ., & Σπαντιδάκης, Γ. (2015). *Διδασκαλία και μάθηση του Γραπτού λόγου*. Αθήνα: Gutenberg.
- Γρηγοριάδου, Μ., Γουλή, Ε., & Γόγουλου, Α. (2009). Θεωρητικό Πλαίσιο της Διδακτικής: Βασικές Έννοιες, Σχεδιασμός και Οργάνωση Διδασκαλίας, Εκπαιδευτική Αξιολόγηση. Στο Μ. Γρηγοριάδου (Επιμ.), *Διδακτικές Προσεγγίσεις και Εργαλεία για τη Διδασκαλία της Πληροφορικής* (σσ. 15-74). Αθήνα: Εκδόσεις Νέων Τεχνολογιών.
- Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Σπουδών και Αναλυτικά Προγράμματα Σπουδών για την Υποχρεωτική Εκπαίδευση (Δ.Ε.Π.Π.Σ. και Α.Π.Σ.) ΦΕΚ. Τεύχος Β΄. αρ. φύλλου 303/13-03-03 (Τόμ. Τόμος Α΄). (2003). Αθήνα: ΥΠΕΠΘ - Παιδαγωγικό Ινστιτούτο.*
- Κατσούγκρη, Α. (2014). *Οδηγός εξατομικευμένου εκπαιδευτικού προγράμματος για μαθητές με μαθησιακές δυσκολίες*. Αθήνα: ΥΠΕΠΘ, Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής.
- Μαγγόπουλος, Γ. (2014). Η μελέτη περίπτωσης ως ερευνητική στρατηγική στην αξιολόγηση προγραμμάτων: θεωρητικοί προβληματισμοί. *Το Βήμα των Κοινωνικών Επιστημών, 16*(64), σσ. 73-93.

- Ματσαγγούρας, Η. (2001). *Κειμενοκεντρική προσέγγιση του λόγου ή αφού σκέφτονται γιατί δεν γράφουν;*. Αθήνα: Γρηγόρη.
- Μουτσινάς, Γ. (2015, Σεπτέμβριος-Δεκέμβριος). Μαθητές με Ειδική Γλωσσική Διαταραχή και Διδακτική Παρέμβαση - Κλινικά Χαρακτηριστικά και Θεραπευτικές Προσεγγίσεις. *Επιστημονικό Εκπαιδευτικό Περιοδικό «εκπ@ιδευτικός κύκλος»*, 3(3), σσ. 113-126.
- Παντελιάδου, Σ. (2011). *Μαθησιακές Δυσκολίες και Εκπαιδευτική Πράξη. Τι και Γιατί*. Αθήνα: Πεδίο.
- Παντελιάδου, Σ., & Αντωνίου, Φ. (Επιμ.). (2008). *Διδακτικές προσεγγίσεις και πρακτικές για μαθητές με Μαθησιακές Δυσκολίες*. Βόλος: Γράφημα .
- Παντελιάδου, Σ., & Πατσιοδήμου, Α. (2007). *Εφαρμογές διδακτικής αξιολόγησης και μαθησιακές δυσκολίες* . (Γράφημα, Επιμ.) Βόλος.
- Παντελιάδου, Σ., Πατσιοδήμου, Α., & Μπότσας, Γ. (2004). *Οι Μαθησιακές Δυσκολίες στην Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση*. Βόλος: Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας. Παιδαγωγικό τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης.
- Πασχαλιώρη, Β., & Μίλεση, Χ. (2005, Σεπτέμβριος). Η ποιοτική μέθοδος της "συμμετοχικής" παρατήρησης: Επισημάνσεις και προβληματισμοί. *Επιθεώρηση εκπαιδευτικών θεμάτων*(10), σσ. 20-33.
- Πετροπούλου, Ο., Κασιμάτη, Κ., & Ρετάλης, Σ. (2015). *Σύγχρονες Μορφές Εκπαιδευτικής Αξιολόγησης με Αξιοποίηση Εκπαιδευτικών Τεχνολογιών*. Αθήνα: Ελληνικά Ακαδημαϊκά Ηλεκτρονικά Συγγράμματα και Βοηθήματα, www.kallipros.gr.
- Πολυχρόνη, Φ. (2011). Μαθησιακές Δυσκολίες και Ψυχοκοινωνική Ανάπτυξη. Στο Γ. Παπαδάτος, & Α. Μπαστέα (Επιμ.), *Θέματα Μαθησιακών Δυσκολιών και Δυσλεξίας*. Αθήνα: Σμυρνιωτάκης.
- Πρίντεζη, Ά., & Πολυχρόνη, Φ. (2016). Η αντιμετώπιση δυσκολιών στο γραπτό λόγο: Ψυχοπαιδαγωγική προσέγγιση. *Παιδαγωγικός λόγος*, ΚΒ'(1), σσ. 153-174.
- Ράλλη, Α. Μ., & Παληκαρά, Ο. (2013, Ιούνιος). Διερευνώντας τη σχέση μεταξύ της Ειδικής Γλωσσικής Διαταραχής και της Δυσλεξίας: Θεωρητικές και κλινικές προσεγγίσεις. *Ψυχολογία*, 20(3), σσ. 358-380.
- Σαλβαράς, Γ. Κ. (2013). *Διδασκαλία παιδιών με ειδικές ανάγκες στο συνηθισμένο σχολείο* (4η Έκδοση εκδ.). Αθήνα: Γρηγόρη.
- Τζιβινίκου, Σ. (2015). *Μαθησιακές Δυσκολίες-Διδακτικές Παρεμβάσεις*. Αθήνα: Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών, www.kallipros.gr.
- Τζουριάδου, Μ. (2008). *Προσαρμογές Αναλυτικών Προγραμμάτων για μαθητές με Μαθησιακές Δυσκολίες: θεωρητικό πλαίσιο* . Αθήνα: ΥΠΕΠΘ, Παιδαγωγικό Ινστιτούτο.

Τσιμπλή, Ι.-Μ., Περιστέρη, Ε., & Ανδρέου, Μ. (2013, Ιούνιος). Μελέτη της παραγωγής κλιτικών αντωνυμιών σε μονόγλωσσα και δίγλωσσα παιδιά. *Ψυχολογία*, 20(3), σσ. 302-320.

Χρηστάκης, Κ. Γ. (2013). *Προγράμματα και στρατηγικές διδασκαλίας για άτομα με Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες και σοβαρές δυσκολίες μάθησης*. Αθήνα: Διάδραση.